

knmg

Voorop voor
dokter en zorg

KNMG Jaarverslag 2018 Voorop voor dokter en zorg

Koninklijke Nederlandsche
Maatschappij tot bevordering
der Geneeskunst

Voorwoord

Echt weten wat er nodig is

Als KNMG zijn we de stem, de steun en het geweten van ruim 59.000 artsen en geneeskundestudenten in Nederland. Die rol kunnen we alleen vervullen als we goed begrijpen waar dokters in de praktijk dagelijks mee te maken hebben. En dat was leidend voor onze inzet in 2018. Sneller en vaker contact zoeken, exact willen weten wat er speelt, goed luisteren, vertrouwen geven, loslaten en samen iets moois neerzetten. Ik ben trots op onze resultaten in 2018 en deel daarom in mijn voorwoord wat uitkomsten.

Het effect van de stem van de arts

De politiek behandelde verschillende onderwerpen die artsen zorgen baren. De verplichte publicatie van tucht-rechtelijke boetes en berispingen leidde tot veel onrust. Hier hebben we ons met succes tegen verzet: de verplichte publicatie is van de baan. Onder andere de nieuwe Wet voor de inlichtingen en veiligheidsdiensten zette het beroepsgeheim onder druk. En er was ongerustheid over de implementatie en uitvoering van de nieuwe Wet actieve donorregistra-

tie. Als KNMG hebben we de zorgen van artsen naar voren gebracht in het politieke besluitvormingsproces. En met effect. Wetten sluiten beter aan op de praktijk.

Praktische steun

Klantgerichtheid betekent voor ons het geven van steun die echt nodig is, bijvoorbeeld bij gewetensvragen. Zo hebben we samen met onze federatie-partners een ethische toolkit opgesteld. Die helpt geneeskundestudenten en artsen om afwegingen te maken bij tal van dilemma's. Samen met een coalitie van artsen hebben we een nieuw stappenplan, afwegingskader en KNMG-meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld opgesteld. De Artseninfolijn heeft in 2018 dagelijks vele vragen beantwoord. Zo ondersteunen we artsen.

Contact met elkaar

Met artsen uit een veelheid van disciplines in de districten hebben we symposia en debatten georganiseerd. Dat leidde tot meer kennisdeling en inzicht in wat er speelt. Dit gebeurde ook via het Artsenpanel en op ons multimediaal platform Medisch Contact. In totaal had de

website van ons vakblad meer dan drie miljoen unieke bezoekers, een stijging van 32% ten opzichte van 2017. Een mooi bewijs dat steeds meer artsen via dit platform kennis, dilemma's en ervaringen met elkaar delen.

Meer vertrouwen

Klantvriendelijkheid was ons uitgangspunt bij het verbeteren van 'MijnRGS'. Het platform is nu sneller en makkelijker te gebruiken. Bovendien kunnen specialisten en profielartsen er nu zelf hun herregistratie regelen. Geregeld voor én met artsen. De nieuwe erkenningssystematiek gaat in 2020 in. Hiervoor ging de erkenning van en het toezicht op de opleidingen voor geneeskundig specialisten op de schop. De opleidingsinstellingen krijgen een grotere rol bij het beoordelen van de kwaliteit van de eigen opleidingen. Dat zorgt voor minder bureaucratie. Het CGS en de RGS hebben hier samen met artsen keihard aan gewerkt. Een prima zaak. Zo werken we vanuit vertrouwen.

Voorop voor dokter en zorg

We maken kwetsbare onderwerpen bespreekbaar. Ondersteunen artsen

in de praktijk. En we laten ons stem duidelijk horen in het politieke debat. Met altijd de afweging: is het goed voor de kwaliteit van de zorg én is het werkbaar voor de dokter?

Voorop voor dokter en zorg blijft onze inzet voor 2019. Het jaar waarin we 170 jaar bestaan.

René Héman
Voorzitter
artsenfederatie
KNMG

Inhoud

1. De stem van de arts

4

2. Steun in de praktijk

7

3. Arts en samenleving

9

4. Kwaliteit beroepsuitoefening

11

5. Kennis en debat

13

6. Onze mensen en organisatie

17

Artsen aan het woord

2018 in vogelvlucht

Druk op het medisch beroepsgeheim door politieke besluiten. Ethische en juridische dilemma's bij zorgverlening aan mensen die wilsonbekwaam zijn. Lastige afwegingen rond het melden van kindermishandeling of gegevensuitwisseling in de zorg. De erkenning van opleidingen en (her)registratie van geneeskundige specialisten en profielartsen. Het zijn zaken waar alle dokters mee te maken hebben. Als KNMG hebben we ons in 2018 dan ook hiervoor ingezet. Uiteraard in nauwe samenwerking met onze federatiepartners. Maar ook steeds meer in direct contact met artsen. Om elkaar als artsen en de zorg te versterken.

1. De stem van de arts

De stem van de arts hebben we in 2018 weer in het politieke debat laten horen. En met effect. Wetten zijn aangepast. Maatregelen verduidelijkt. En onnodige 'naming en shaming' van artsen is afgeschaft. Door de nieuwe Wet op de inlichtingen en veiligheidsdiensten (de 'sleepwet') en de Wet 'bevorderen samenwerking en rechtmatige zorg' kwam het beroepsgeheim onder druk. Bezwaarlijk. Patiënten moeten erop kunnen vertrouwen dat hun medische gegevens veilig zijn. En dat de vertrouwensrelatie met de arts geborgd is. We hebben ons ingezet om te voorkomen dat mensen zorg mijden, die ze juist hard nodig hebben door krachtige wetsaanpassingen voor te stellen.

Geen verplichte publicatie boetes en berispingen

De KNMG pleit al jaren voor het aanpassen van de publicatieplicht van een tuchtmaatregel tegen een arts, zoals een boete of berisping. De patiënt schiet er niks mee op, want de maatregel zegt niets over de totale kwaliteit van zorg door die arts. Ook leert een arts door de publicatie niet meer van een fout. Wel leidt de verplichte publicatie tot onnodige stigmatisering van de arts. En het maakt het beroep minder aantrekkelijk.

“Verplichte publicatie van boetes en berispingen is disproportioneel. Het leidt tot naming & shaming.”

RENÉ HÉMAN, VOORZITTER KNMG

De KNMG heeft er bij de Tweede Kamer vorig jaar op aangedrongen het medisch tuchtrecht [aan te passen](#). Tuchtrechters zijn nu niet meer verplicht berispingen en boetes te publiceren. Ze kunnen nu zelf oordelen of publicatie redelijk en gewenst is. De publicatieplicht blijft wel bestaan bij schorsing of het schrappen uit het BIG-register.

Juiste context

Daarnaast heeft de Tweede Kamer besloten dat een publicatie altijd een korte begrijpelijke toelichting moet hebben. Hiermee kan de patiënt de publicatie over de arts in de juiste context plaatsen. De KNMG is hierover, samen met de Patiëntenfederatie, met de minister in gesprek. Van belang is om goed te weten welke informatie zinvol is. Aan welke gegevens heeft de patiënt behoefte? Welke informatie geeft echt inzicht in de kwaliteit van zorg? We gaan op zoek naar goede alternatieven. Zo gaan we voorop voor dokter én zorg.

Lees meer

- ▶ [Verplichte publicatie van de baan](#)
- ▶ [KNMG blij met afschaffen publicatieplicht](#)

Wet inlichtingen- en veiligheidsdiensten

De nieuwe Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten geeft de Algemene Inlichtingen en Veiligheidsdienst (AIVD) meer bevoegdheden om informatie bij mogelijke dreigingen te onderzoeken. Dit gold ook voor de vertrouwelijke communicatie tussen artsen en patiënten. De KNMG maakte zich grote zorgen over de [impact van de wet](#). We hebben daarom nadrukkelijk aangedrongen om het medisch beroepsgeheim in de nieuwe wet beter te waarborgen.

Deze inspanningen hebben effect gehad. De overheid heeft formeel bevestigd dat de AIVD geen medische gegevens mag verzamelen.

”

“Iedereen moet naar een arts kunnen gaan zonder angst dat instanties in zijn dossier kunnen kijken.”

ELLA KALSBECK, VOORZITTER LANDELIJKE HUISARTSENVERENIGING LHV

Alleen als een persoon al onderwerp is van een lopend onderzoek en de medische gegevens noodzakelijk zijn om een dreiging goed te kunnen inschatten, kan de AIVD onder zeer strikte voorwaarden [toestemming](#) vragen om deze gegevens te bekijken. We beseffen echter ook dat sommige artsen vinden dat de wet nog steeds te veel ruimte geeft aan de AIVD. We blijven de uitvoering van de wet zeer kritisch volgen.

Lees meer

- ▶ [Kritiek KNMG op sleepwet](#)
- ▶ [Waarborg beroepsgeheim](#)

Fraude in de zorg

Het kabinet wil fraude in de zorg terugdringen. De minister van VWS heeft hiervoor in 2018 het wetsvoorstel ‘bevordering samenwerking en rechtmatige zorg’ ingediend. Deze wet verplicht onder andere zorgverzekeraars, gemeenten en de belastingdienst om informatie over mogelijke fraude met elkaar te delen. Dit geldt ook voor de gegevens van artsen en medische dossiers. Fraude is natuurlijk verwerpelijk én moet worden opgespoord. Maar om de doelstellingen van het [wetsvoorstel](#) uit te voeren, is het [niet nodig het beroepsgeheim te doorbreken](#).

Bovendien zijn er door de KNMG opgeleide onafhankelijk deskundige artsen die ingezet kunnen worden bij het opsporen van fraude, waarbij het beroepsgeheim niet doorbroken wordt. Bij de lancering van het wetsvoorstel was nog geen enkele keer een beroep op hen gedaan sinds de start per januari 2017. Dat zet vraagtekens bij de omvang van dit probleem en bij de noodzaak van zo’n verstreckende wetswijziging.

”

“Ook hoogleraar gezondheidsrecht Martin Buijsen van de Erasmus Universiteit Rotterdam spreekt van ‘een zorgelijke trend’. Het kabinet stelt financiële belangen boven de garantie dat artsen zwijgen over dat wat de patiënt hen toevertrouwt.”

TROUW 9 AUGUSTUS 2018

Veel publiciteit

Onze kritiek op het onnodig verstrekken van vertrouwelijke patiëntgegevens leverde veel publiciteit op. Onder andere bij [Trouw](#), [Medisch Contact](#) en [Radio 1](#). Het effect was dat het ministerie van VWS met de KNMG in gesprek is gegaan. We hebben meegedacht over aanpassingen van de wet, met als doel het beroepsgeheim te waarborgen en tegelijkertijd bij te dragen aan het verminderen van fraude in de zorg. Het is nu wachten op de aangepaste wet.

Nieuwsberichten

- ▶ [Wetsvoorstel fraudeonderzoek](#)
- ▶ [KNMG in Trouw](#)
- ▶ [Kritiek in Medisch Contact](#)

Nieuwe donorwet hanteerbaar maken

De Eerste Kamer stemde afgelopen jaar in met een wijziging van de Wet op de Orgaandonatie. Iedereen vanaf 18 jaar en ouder wordt geregistreerd in een nationaal Donorregister. Mensen kunnen in het register aangeven of ze wel of geen orgaandonor willen zijn. Als iemand dit niet vóór 1 juli 2020 heeft gemeld, wordt hij automatisch geregistreerd als orgaandonor.

Positie nabestaanden

De KNMG heeft de Eerste Kamer nadrukkelijk verzocht [de positie van de nabestaanden](#) te versterken. Feitelijk hebben de nabestaanden het laatste woord over een mogelijke donatie. Dit schept de gewenste duidelijkheid voor artsen.

“De brief van Dijkstra (D66) over de positie van nabestaanden is ook een handreiking aan de artsenfederatie KNMG.”

NRC HANDELSBLAD, 2 FEBRUARI 2018

Protocol vergewisplicht

Ook hebben we vragen gesteld over de [vergewisplicht](#) van artsen. Dit dwingt hen om vast te stellen of de overledene ten tijde van de registratie wilsbekwaam was. De regels hiervoor dienen volstrekt eenduidig te zijn. De politiek erkent het belang

hiervan en heeft besloten dat er een protocol ontwikkeld moet worden, vergelijkbaar met het huidige Modelprotocol Orgaan- en Weefseldonatie.

► [Het dossier orgaandonatie](#)

Artsen denken mee over herregistratiewet

Een arts moet volgens de Wet BIG nu gemiddeld acht uur per week in de individuele gezondheidszorg hebben gewerkt om in aanmerking te komen voor herregistratie. Het ministerie van VWS wil deze eisen voor periodieke registratie uitbreiden. Het ministerie heeft hiervoor een wetsvoorstel gemaakt, de Wet BIG-II.

De KNMG denkt mee over de verdere invulling van deze herregistratie-eisen en de extra activiteiten die artsen moeten ondernemen om hun deskundigheid te bevorderen. Ook geven wij minister Bruins van Medische Zorg advies over een systeem om deze activiteiten te registreren. De KNMG heeft hiervoor een projectgroep gevormd met daarin artsen van alle specialismen en verenigingen die we vertegen-

woordigen. Zo komen we met een voorstel voor de invulling van de registratienormen, accreditatieregels en een systeem voor de uitvoering van de accreditatie die past bij de arts van nu.

Passende zorg in de laatste levensfase

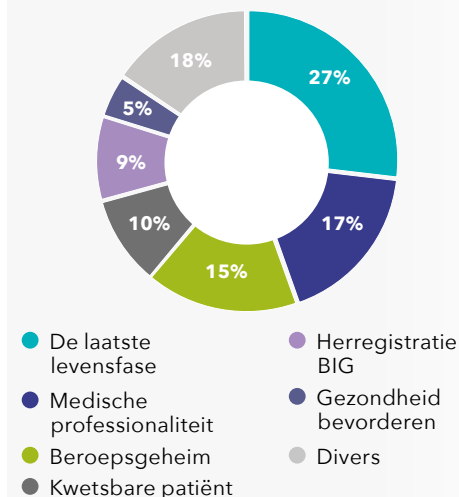
Het kabinet stelde in de [Nota medische ethiek](#) voor om een informatiepunt over euthanasie in te richten. De KNMG is hier inmiddels bij betrokken en benadrukte dat burgers informatie moeten krijgen over alle mogelijkheden rond het levenseinde. Dus ook over pijn- en symptoombestrijding, stoppen met eten en drinken en palliatieve sedatie. We hebben de Tweede Kamer hierover [een brief](#) geschreven. Inmiddels is het informatiepunt verbreed. Belangrijk, want artsen werken hard aan het geven van alle behandel-mogelijkheden rond het levenseinde.

Stem in de media

Vorig jaar was er veel media-aandacht voor euthanasie, de nieuwe inlichtingenwet en ongewenste intimiteiten

(#MeToo). Journalisten namen daarbij regelmatig contact met ons op. In totaal kregen we 175 persvragen. Net als in 2017 ging een derde van de vragen over de laatste levensfase, euthanasie en hulp bij zelfdoding. Daarnaast kwamen er veel vragen over de bescherming van het beroepsgeheim. Ook kwamen er vragen over kwetsbare patiënten. En over de uitvoering van de nieuwe donorwet. De mediaverzoeken leidden tot zestig publicaties en uitzendingen. Media-momenten waarin we de stem van de arts hebben laten horen.

MEDIAVRAGEN

2. Steun in de praktijk

We geven artsen ook praktische steun. Dit jaar hebben we deze dienstverlening onder meer uitgebreid met de Ethische Toolkit. We hebben meegewerkt aan de opzet van het Artsensteunpunt Levenseinde Kinderen. We zijn doorgegaan met het programma Steun en Consultatie bij Euthanasie in Nederland (SCEN). Ook was er stijging van het aantal vragen dat de KNMG Artseninfolijn heeft beantwoord.

Ethische toolkit

Artsen en geneeskundestudenten krijgen veelvuldig te maken met ethische dilemma's. Wat is medisch zinloos handelen en hoe bepaal je dat? Wanneer mag je medische informatie aan een collega geven? Om studenten geneeskunde te ondersteunen bij dergelijke vragen, hebben we samen met De Geneeskunde-student een ethische toolkit ontwikkeld. Deze geeft studenten en artsen (in opleiding) handvatten om met morele vragen om te gaan. De toolkit is zeer praktisch. Het bevat stappenplannen, praktijkvoorbeelden en theorie.

Lees meer

► [Ethische toolkit](#)

”

“Mooi spul die ethische toolkit. Complimenten en dank, want wat mij betreft gaan we er in ons onderwijs zeker uitgebreid naar verwijzen.”

ROB HOUTEPEN, MEDISCH ETHICUS, MAASTRICHT UNIVERSITY

Steunpunt levenseinde kinderen

Het Kenniscentrum Kinderpalliatieve Zorg van de Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde heeft in nauwe samenwerking met onder andere de KNMG het Artsensteunpunt Levenseinde Kinderen opgezet. Hier kunnen artsen terecht met vragen over levenseindebeslissingen bij kinderen. De medewerkers van het steunpunt geven advies en denken mee over het proces van besluitvorming in de behandeling, behandelingsbeperkingen of beslissingen over het levenseinde van een kind. Ook kan een arts na het overlijden van een kind een steungesprek voeren met een collega over het verloop van de behandeling.

Lees meer

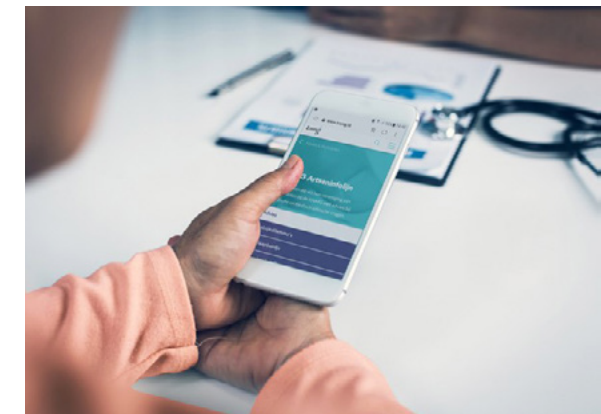
► [Artsensteunpunt Levenseinde Kinderen](#)

Artseninfolijn: goed inspelen op vragen

In 2018 heeft de KNMG Artseninfolijn meer vragen van artsen beantwoord. Het ging van 7.044 in 2017 naar 7.100 vragen in 2018. De Artseninfolijn wijst artsen ook de weg naar geschikte informatie, in 2018 werden 1.642 artsen doorverwezen.

Kruisbestuiving

Er bestaat een goede kruisbestuiving tussen artsen en de Artseninfolijn.

De artsen voeden de Artseninfolijn met informatie waar de KNMG weer beleid mee kan maken. Zo legden artsen steeds vaker casuïstiek voor over echtscheiding, jeugdzorg, kindermishandeling, psychiatrie en ouderenzorg. De vragen over het behandelen van minderjarigen leidden onder andere tot het drukbezochte KNMG-congres 'Minderjarigen als patiënt'. Samen met de federatiepartners onderzoeken we hoe we de gezamenlijke achterban nog beter van dienst kunnen zijn.

Lees meer

► [Contactgegevens Artseninfolijn](#)

SCEN-artsen steunen bij euthanasie

Euthanasie is zeer ingrijpend voor de patiënt en de familie, maar zeker ook voor de arts. Specifieke ondersteuning is daarbij belangrijk. Deze ondersteuning leveren we onder meer via het programma Steun en Consultatie bij Euthanasie in Nederland (SCEN). Alle artsen in Nederland kunnen contact opnemen met een SCEN-arts. Deze arts geeft steun

door informatie en advies over euthanasie, over de procedurele en juridische aspecten en de medisch-technische uitvoering. De SCEN-arts voert ook formele consultaties uit in het kader van de euthanasiewet. Het afgelopen jaar hebben naar schatting achtduizend artsen gebruikt gemaakt van de diensten van een SCEN-arts.

”

“Als SCEN-arts ondersteun je je collega's en daarmee draag je bij aan een zorgvuldige praktijk van euthanasie in Nederland.”

**RAYMOND SANDERS, BELEIDSADVISEUR
KNMG**

Lees meer

► [Vraag advies aan een SCEN-arts](#)

Steunpunt ABS-artsen

ABS-artsen helpen collega-artsen die zich afhankelijk voelen van alcohol, medicijnen of drugs. Loskomen van zulke middelen is niet makkelijk. In een interview in Medisch Contact in 2018 vertelde een huisarts hoe lastig dit is. Deze arts was zeer openhartig over zijn verslaving en ervaringen met ABS-artsen.

”

“Je kunt het niet alleen oplossen.”

HUISARTS NA VERSLAVING

Deze huisarts is niet de enige die kampt met verslavingsproblemen. In de afgelopen jaren hebben meer dan 200 artsen en familieleden contact gezocht met ABS-artsen voor advies en steun vanwege verslavingsproble-

men. In 2018 belden 27 artsen voor zichzelf en 19 mensen uit de omgeving van een arts. Ook belden 8 andere beroepsbeoefenaars.

Artsen stellen de diensten van ABS-artsen erg op prijs. Het is vaak de eerste keer dat zij hun verslavingsprobleem bespreken. Deze gesprekken stimuleren deze artsen om in behandeling te gaan. Het afgelopen jaar onderhield ABS-artsen voor het eerst ook tijdens én na de behandeling contact met de artsen. Deze begeleiding hebben de betrokken artsen zeer gewaardeerd.

Lees meer

► [Interview met arts na verslaving](#)

► [Maak kennis met ABS-artsen](#)

3. Arts en samenleving

Het maatschappelijk debat over zorgvragen beïnvloedt het werk van artsen. Het leidt tot dilemma's, zorgen en vragen. Wanneer meld je een vermoeden van kindermishandeling? Hoe ga je om met euthanasie bij dementie? En wat doe je bij ongewenst gedrag? Van #ikvaccineer tot #MeToo: wij ondersteunen artsen bij het vinden van antwoorden bij deze en andere vraagstukken.

Euthanasie: zorgvuldig, maar belastend

In 2018 is het aantal meldingen van euthanasie volgens de Regionale Toetsingscommissies Euthanasie (RTE) gedaald van 6.585 tot 6.126. De euthanasiewet wordt zorgvuldig uitgevoerd, slecht in zes gevallen was er sprake van onzorgvuldig handelen. Als KNMG maken we ons wel zorgen over de steeds zwaardere belasting voor artsen. Euthanasie wordt regelmatig als een recht opgeëist. De afhandeltermijn bij de RTE's liep tot begin 2018 op. Dat leidt tot onzekerheid bij artsen. Dit heeft de KNMG meerdere malen onder aandacht gebracht. De RTE heeft maatregelen genomen om deze afhandeling vlotter te laten verlopen en de afhandelingstermijn is inmiddels gedaald tot ongeveer 30 werkdagen.

Euthanasie en dementie

Onder welke voorwaarden is het professioneel verantwoord om euthanasie uit te voeren bij mensen met dementie? Het is een ingewikkeld ethisch en juridisch dilemma, dat soms tot verschillen van inzicht leidt. Wij willen daarom een duidelijke uitleg van de wet voor artsen én patiënten en hun naasten. Een brede projectgroep met leden van de verschillende federatiepartners van de KNMG is inmiddels begonnen met het ontwikkelen van een helder afwegingskader voor artsen.

Lees meer

- ▶ [Beleidsprogramma passende zorg](#)
- ▶ [Richtlijn Uitvoering Euthanasie en Hulp bij zelfdoding](#)
- ▶ [Nieuwe versie Euthanasiecode](#)

Nieuwe meldcode kindermishandeling

Het herkennen en melden van kindermishandeling en huiselijk geweld is een precaire zaak. Je wilt daar als arts uiterst zorgvuldig mee omgaan. Maar het is niet altijd even makkelijk om

signalen te herkennen en vermoedens te melden. De KNMG heeft daarom met een artsencoalitie een afwegingskader ontwikkeld. Hiermee kunnen artsen beter bepalen wanneer ze situaties van kindermishandeling of huiselijk geweld melden bij Veilig Thuis. Het afwegingskader is samen met een stappenplan toegevoegd aan de herziene KNMG-meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld.

Lees meer

- ▶ [Nieuwe meldcode](#)
- ▶ [Uitleg nieuwe meldcode](#)
- ▶ [Factsheet afwegingskader](#)

Nul is de norm

Het is uiteraard vanzelfsprekend dat artsen hun werk nuchter verrichten. Artsen en werkgevers hebben een belangrijke taak in de naleving van deze gedragsregel. Om hen hierbij te ondersteunen, hebben we de bestaande ongeschreven regels geformaliseerd voor alle artsen die patiëntgebonden werkzaamheden uitvoeren. Dat maakt het voor artsen makkelijker om elkaar aan deze afspraken te houden.

Lees meer

- [Column: Dokter Bob](#)
- [Gedragsregels alcoholgebruik](#)
- [Veelgestelde vragen](#)

Steun voor de actie #ikvaccineer

Er zijn steeds meer ouders die hun kinderen niet laten vaccineren. Een zorgelijke ontwikkeling, vindt de KNMG. Ouders brengen daarmee niet alleen de gezondheid van hun eigen kind in gevaar, maar ook dat van anderen. Daarom steunden wij de sociale media actie #ikvaccineer van

een aantal artsen. Deze artsen leggen aan de hand van persoonlijke verhalen uit waarom zij hun kinderen wél hebben laten vaccineren. Deze actie is een goede stap in het terugwinnen van het vertrouwen in vaccinaties. En dat is winst.

- [Column Ik Vaccineer](#)

Aanpak grensoverschrijdend gedrag

Het afgelopen jaar ontstond in de samenleving en politiek veel onrust over seksueel grensoverschrijdend gedrag. Onder het motto #MeToo kwamen veel aangrijpende verhalen van slachtoffers boven water.

Uit een onderzoek van [Medisch Contact](#) bleek dat maar liefst dertig procent van de geënquêteerden

artsen een seksueel grensoverschrijdende situatie op het werk had meegemaakt. De KNMG vindt dit absoluut ontoelaatbaar. In een [column](#) schreef KNMG-voorzitter dat elk geval van grensoverschrijdend gedrag er één te veel is.

Het KNMG-basisdocument [Optimaal functioneren](#) van artsen en de [KNMG-gedragsregels](#) helpen artsen bij het creëren van een veilig werk- en leer-klimaat. De KNMG gaat deze gedragsregels nader uitwerken, met nadrukke-

lijke aandacht voor het voorkomen van seksueel grensoverschrijdend gedrag.

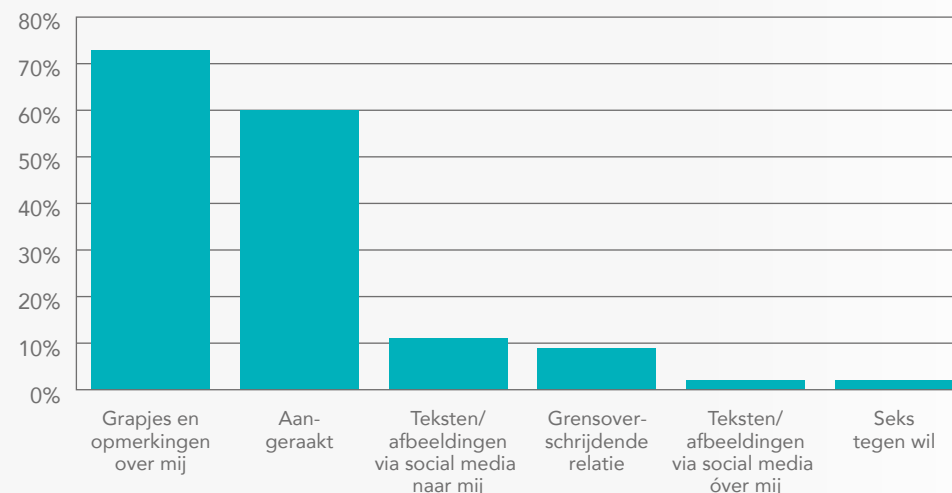
”

“We moeten elkaar scherper aanspreken op grensoverschrijdend gedrag. Ieder geval is er één te veel.”

RENÉ HÉMAN, VOORZITTER KNMG

WAT GEBEURDE ER?

Respondenten die een seksueel overschrijdende situatie hebben meegemaakt (n=942)

4. Kwaliteit beroepsuitoefening

Voor de KNMG staat kwaliteit van zorg voorop. We hebben dan ook veel aandacht besteed aan het toekomstbestendig maken van ons artsenvak. De Registratiecommissie Geneeskundig Specialisten (RGS) heeft daarvoor nieuwe instellingsvisities ontwikkeld. Ook de erkenningssystematiek van het College Geneeskundige Specialismen (CGS) is aangepast om de zorg toekomstbestendig te maken. Bovendien hebben we ons gebogen over de herregistratie in het BIG-register en het voorkomen van onnodige zorgkosten. Dat is in het belang van de arts én de patiënten. Voorop dus, voor dokter en zorg.

Verbeteren situatie zieke artsen

Langdurig zieke artsen hebben moeite om te voldoen aan de herregistratie-eisen. [Hiervoor hebben we de herregistratie al iets aangepast en zoeken we samen naar verdere oplossingen](#). We zijn in gesprek met de HABZ (Herregistratie Artsen Bij Ziekte) en het ministerie van VWS.

“Mijn eerdere ervaringen met de RGS in 2016 waren niet zo positief. Maar bij het nieuwe contact merkte ik een cultuurverandering. De toonzetting wordt niet meer bepaald door de onmogelijkheden binnen de regelgeving, maar door actief mee te denken naar een advies op maat. De regels worden er niet anders van, de ervaring wel.”

ARTS VANUIT HET COMITÉ HABZ

Artsen voorbereiden op nieuwe eisen

Volgens de nieuwe herregistratie-eisen uit 2016 moeten specialisten en profielartsen afhankelijk van de eigen expiratedatum voldoen aan twee nieuwe eisen: evaluatie van het individueel functioneren en externe kwaliteitsevaluatie. De RGS heeft alle artsen hierover in 2018 nog een informatiebrief gestuurd, zodat zij voldoende tijd hebben om voor de herregistratie aan de eisen te kunnen voldoen.

Lees meer

► [Herregistratie-eisen vanaf 1 januari 2020](#)

Veranderingen toezicht vervolgoopleidingen

De geneeskundige vervolgoopleidingen zijn de afgelopen tien jaar veranderd. Door de invoering van het competentiegericht onderwijs, de regionalisering van de opleidingen en de individualisering van de opleidingsduur zijn de opleidingen vrijer geworden en is meer maatwerk mogelijk. Dat vraagt om een andere wijze van erkenning van de opleiding en toezicht op de kwaliteit ervan.

Nieuwe erkenningssystematiek

Het CGS heeft vorig jaar een nieuwe visie over de erkenning van opleidingsorganisaties en opleiders vastgelegd in een nieuw kaderbesluit. De nieuwe visie moet leiden tot meer samenhang tussen de clusters en interprofessioneel werken en leren van opleiders stimuleren. Bovendien komt de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van de geneeskundige vervolgoopleidingen meer bij de opleidingsinstellingen zelf te liggen. Tot grote tevredenheid van de opleiders. In het Project Implementatie Erkenningenbesluit CGS (PIEC) werken we de nieuwe systematiek uit. De verwachting is dat de RGS dit in 2019 afrondt. Zo werken we vanuit vertrouwen en verminderen we bureaucratie.

Lees meer

- [Kaderbesluit erkenningssystematiek](#)
- [Achtergrond nieuwe erkenningssystematiek](#)
- [Interview CGS-voorzitter over erkenningssystematiek](#)

Nieuw kwaliteitstoezicht RGS

De RGS heeft het kwaliteitstoezicht op de opleidingen herzien, ook om te voorkomen dat het toezicht te uitgebreid en gedetailleerd wordt. De eerste visitaties op basis van het nieuwe toezichtkader hebben al plaatsgevonden. Artsen vinden dat het nieuwe kwaliteitstoezicht aansluit bij de werkwijze van de opleidingsinstellingen.

Nieuwe instellingsvisitaties

De RGS moderniseert het kwaliteitstoezicht op de medisch-specialistische vervolgoopleidingen. Echt nodig, want deze opleidingen maken grote veranderingen door. De RGS heeft hiervoor een nieuwe manier van visiteren ontwikkeld. Vorig jaar hebben 21 instellingen deelgenomen aan de nieuwe instellingsvisitatie. Het LUMC was daarbij het eerste universitair medisch centrum dat deelnam aan de nieuwe vorm van visiteren. Inmiddels zijn 7 instellingen in 2018 door de RGS gecertificeerd. Deze certificering toont aan dat de Centrale Opleidingscommissie, het Leerhuis en de Raad van

“Ik juich de grote verantwoordelijkheid bij de opleiders voor de kwaliteit van de opleiding zeer toe.”

**SASKIA PEERDEMAN, NEUROCHIRURG
EN OPLEIDER BIJ HET AMSTERDAM
UMC**

Bestuur het interne kwaliteitstoezicht op de opleidingsoverstijgende processen van de specialistische vervolgoopleidingen goed geregeld hebben.

Lees meer

- [Reglement Instellingsvisitaties RGS](#)
- [Juridische grondslag, kwaliteitskader en procedures](#)

MijnRGS beter bereikbaar

MijnRGS, het online platform waarin specialisten, profielartsen, aiossen en opleiders zaken doen met het RGS is sterk verbeterd. Geneeskundig specialisten en profielartsen er hun herregistratie en maken aiossen en opleiders voor hun opleidingszaken gebruik van MijnRGS. We hebben het online platform sneller gemaakt en meer gebruiksvriendelijk. In een volgende fase staat ook het proces rond erkenningen van opleidingen en opleidingsinstellingen op MijnRGS.

Lees meer

- [MijnRGS gebruiksvriendelijker en sneller](#)

Onnodige zorgkosten

Het CGS is vorig jaar gestart met het stimuleren van doelmatige zorg: het bewustzijnsproject. Het is belangrijk dat artsen doelmatig zorg leveren. Dat ze de beste zorg aan de patiënt bieden en tegelijkertijd verantwoord omgaan met de beschikbare middelen. Dat is belangrijk om ook in de toekomst te kunnen voldoen aan de zorgvraag van patiënten. Onderzoek toont

“Het is een mooie stimulans om de kwaliteitsvisie op de opleidingen verder door te voeren.”

**MARIËLLE JAMBROES, ARTS M&G
UMCU**

aan dat artsen onnodige kosten van zorg kunnen laten afnemen als ze dat al in de opleiding tot specialist leren. Daarom is het belangrijk dat artsen leren om bewuste keuzes te maken. Het Bewustzijnsproject van het CGS helpt opleidingen hierbij, onder andere met handige informatie, praktijkverhalen en een hele praktische toolkit.

Lees meer

- [Bewustzijnsproject](#)
- [Toolkit bewust omgaan met doelmatige zorg](#)

“Het gaat niet om controleren, maar om verbeteren.”

HENK SLUITER, VOORZITTER PLENAIRE COMMISSIE INSTELLINGSVISITATIES RGS (PCI) EN INTERNIST-NEFROLOOG

5. Kennis en debat

Het contact tussen de KNMG en de achterban is intensiever geworden. Het aantal bezoekers tijdens de districtsavonden is gestegen. Ook zijn het interactief platform Medisch Contact en onze online kanalen vaker bezocht. Ook waren er veel artsen op het congres 'Minderjarigen als patiënt'. Een goede zaak. Zo delen we meer kennis en gaan we vaker in debat.

Congres 'Minderjarigen als patiënt'

Bij minderjarigen spelen andere ethische en juridische vragen dan bij volwassen patiënten. Hoe gaat u hier als arts mee om? Daarover ging het KNMG-congres 'Minderjarigen als patiënt' op 21 november 2018. Initiatief om dit thema te nemen kwam vanuit onze Artseninfolijn, veel artsen hadden hierover vragen!

Aan bod kwamen diverse thema's, zoals preventie (obesitas, tabaksontmoediging), vaccinatie en informatievoorziening aan gescheiden ouders. Ook werd tijdens het congres de nieuwe KNMG-meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld gepresenteerd. [Lees meer](#)

”

“Ik ga mijn cliënten met nog meer kracht adviseren om het concept levens-testament met hun huisarts te bespreken.”

**NOTARIS PIETER VAN ONZENOORT
VAN LOYENS & LOEFF IN ROTTERDAM
TIJDENS EEN DISTRICTSBIJENKOMST
OVER HET OPSTELLEN VAN EEN
WILSVERKLARING**

Druk bezochte districts-bijeenkomsten

Het afgelopen jaar heeft de KNMG een groot aantal districtsbijeenkomsten georganiseerd. Zo organiseerden we samen met de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie en Patiëntenfederatie Nederland bijeenkomsten over de rol van de patiënt, de arts en de notaris bij het opstellen van een wilsverklaring. Ook vonden er bijeenkomsten plaats over het opnemen van gesprekken door patiënten, nieuwe informatietechnologie en de veranderende relatie tussen een arts en patiënt. In het district Groningen ging KNMG-voorzitter René Héman op collegiale consultatie. De aanwezigen kregen tijdens de bijeenkomst een beeld van wat de KNMG voor dokters doet en hoe lobbyen in Den Haag werkt.

In de toekomst willen we het belang van de districten verder versterken. Een vertegenwoordiging van de districtsbesturen en een afvaardiging van het federatiebestuur hebben hier gesprekken over gevoerd.

BEZOEK DE KNMG-DISTRICTEN

[Friesland](#)

[Flevoland /
Zwolle](#)

[Amsterdam /
Noord-Holland](#)

[Utrecht](#)

[Gooi /
Eemland /
Noordwest-Veluwe](#)

[Alphen / Gouda /
Leiden](#)

[Den Haag](#)

[Rotterdam](#)

[Zuid-Holland Zuid](#)

[Zeeland](#)

[West-Brabant](#)

[Midden-Brabant](#)

[Groningen /
Drenthe](#)

[Twente](#)

[Groot Gelre](#)

[Zuidoost-
Brabant](#)

[Limburg](#)

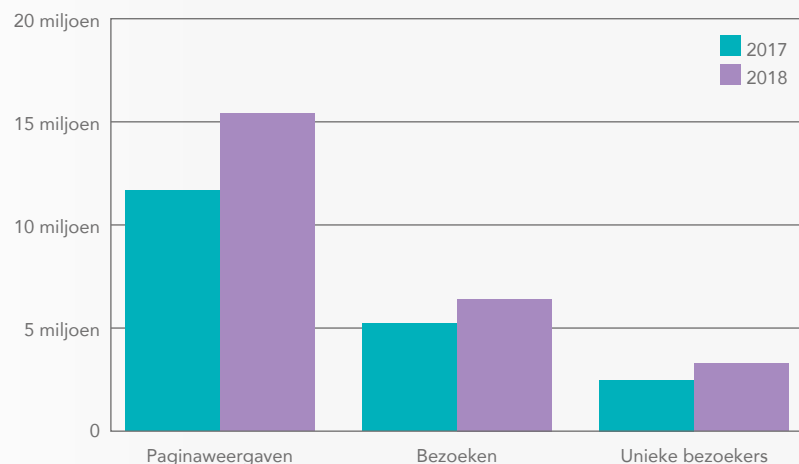

Medisch Contact populair

Groei online kanalen

Ons platform voor kennis en debat Medisch Contact is het afgelopen jaar weer populairder geworden. Zo is het aantal bezoekers van de website medischcontact.nl met 32% gestegen tot meer dan drie miljoen unieke bezoekers. Verder is het aantal bezoekers van de sociale mediakanalen fors gegroeid. Vooral de LinkedIn-pagina van Medisch Contact blijkt in een behoefte te voorzien. Het aantal bezoekers is hier met 72% toegenomen ten opzichte van 2017.

WEBSITE MEDISCHCONTACT.NL

Artikelen maken veel los

De artikelen in het tijdschrift Medisch Contact maken veel los. Vooral het [onderzoek](#) van Medisch Contact naar grensoverschrijdend gedrag bij artsen leidde tot heftige reacties. Uit het onderzoek #MeToo bleek dat dertig procent van de 3.500 respondenten in de beroepspraktijk te maken had gehad met grensoverschrijdend gedrag. Onaanvaardbaar, meldden [hoofddredacteur](#) Hans van Santen en de [KNMG-voorzitter René Héman](#).

Ook het [interview met procureur-generaal Rinus Otte](#) van het Open-

baar Ministerie over het (mogelijk) strafrechtelijk vervolgen van artsen na een omstreden euthanasie zorgde voor veel discussie. Net als de berichtgeving over het succesvolle verzet van de KNMG tegen de 'sleepwet' en verplichte publicaties van tuchtmaatregelen.

Congres Medisch Contact

Op 15 mei 2018 bezochten ruim 200 artsen het door Medisch Contact georganiseerde evenement 'De Dokter en ethiek'. Zes sprekers spraken over onder meer wilsbekwaamheid, ethische vragen rond ongezonder leven en ethiek in de spreekkamer. Het congres werd door de bezoekers met een 8,1 gewaardeerd.

Veel volgers Medisch Contact

Het is opvallend dat vooral het aantal bezoekers van het LinkedIn-kanaal van Medisch Contact sterk is gegroeid. Verder heeft Medisch Contact de interactiviteit op de online kanalen vergroot in de vorm van discussies en het delen van berichten. Daar maken artsen en andere volgers steeds meer gebruik van. Zo is er veel online discussie op gang gekomen over het e-mailen van patiënten en het chronische vermoedheid syndroom.

30-01-2017 25-01-2018

21.074 22.227

8.079 9.963

3.457 10.168

950 1102

Andere uitgaven

- ▶ [Arts in Spe](#) - het magazine voor studenten geneeskunde
- ▶ [Cardiologie](#) - themabijlage
- ▶ [Geniet](#) - het lifestyleblad van Medisch Contact

Website KNMG vaak bezocht

Artsen en andere belangstellenden bezoeken steeds vaker de online kanalen van de KNMG. De website steeg van 2,4 miljoen naar ruim 2,8 miljoen paginaweergaven, met ruim 1 miljoen unieke bezoekers. Artsen regelen er bijvoorbeeld ook hun herregistratie. Zo had de pagina MijnRGS 110.000 bezoekers.

Praktische informatie

De website is ook de plek waar artsen antwoorden op praktijkdilemma's vinden en richtlijnen en andere documenten downloaden. Het weigeringsbriefje (25.000 keer) en het 'Formulier voor de arts die euthanasie uitvoert' (10.000 keer) zijn voorbeelden van veel gedownloade publicaties.

Deze resultaten laten zien dat artsen behoefte hebben aan praktische informatie en berichten die dicht bij de dokterspraktijk staan.

Website klantvriendelijker

Om onze website nog klantvriendelijker te maken, hebben we een kwalitatief gebruikersonderzoek gedaan onder geneeskundestudenten, artsen en aiossen. Zij waren aangenaam verrast over de bruikbaarheid van de informatie. Ze vonden de site ook overzichtelijk. Op basis van het onderzoek hebben we de website nog verder verbeterd. Zo hebben we in de webdossiers de volgorde van de blokken 'Nieuws' en 'KNMG standpunten en richtlijnen' omgedraaid. We zijn ook gestart met een project om informatie over het levenseinde beter vindbaar te maken. Verder hebben we het weigeringsbriefje herschreven in toegankelijker taal en daarmee patiëntvriendelijker gemaakt.

TOP 15 BEST BEZOCHTE PAGINA'S WWW.KNMG.NL

Paginaweergaven

Home	380.317
Wat is MijnRGS	109.809
Over GAIA	71.741
GAIA - Artsen	47.003
Wat is herregistratie	41.443
Palliatieve sedatie (webdossier)	36.079
Rechten minderjarigen (webdossier)	31.981
Zoekresultaten	30.959
Over de RGS	30.357
Weigeringsbriefje	28.851
Herregistratie - Downloads en FAQ's	28.440
Beroepskeuze	26.179
Contact	25.576
Geneeskundige verklaring (webdossier)	24.810
Herregistreren (voorheen 'Hoe werkt het')	23.997

Nieuwsbrieven

De tweewekelijkse digitale nieuwsbrief van de KNMG aan ruim 59.000 artsen werd goed geopend. Het aantal abonnees van onze nieuwsbrief 'Actueel gezondheidsrecht' steeg in 2018 met maar liefst 82% van 701 naar 1.276 abonnees. In deze wekelijkse nieuwsbrief staan opvallende relevante gezondheidsrechtelijke ontwikkelingen op gebied van wet- en regelgeving en rechtspraak, wekelijks opgesteld door de gezondheidsjuristen van de KNMG.

Het CGS en de RGS hebben dit jaar ieder kwartaal een gezamenlijke nieuwsbrief uitgebracht. Zo houden we de stakeholders en andere geïnteresseerden goed op de hoogte van de laatste ontwikkelingen voor geneeskundige specialismen, profielen en geneeskundige vervolgoopleidingen. Het aantal abonnees is in 2018 gestegen met 21%. Daarmee wordt duidelijk dat de nieuwsbrief in een behoefte voorziet. [Aanmelden nieuwsbrief CGS en RGS](#)

Drukke op sociale media

Verder zien we dat artsen en andere geïnteresseerden onze berichten op de sociale media steeds vaker lezen. Opvallend was dat een tweet over #ikvaccineer 21.500 werd gelezen en 93 retweets opleverde. Ook met onze tweet over de nieuwe wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten bereikten we veel mensen, ruim 16.000. Vooral het aantal volgers op LinkedIn is sterk gestegen, met 25%.

1-1-2018 31-12-2018

14.920 15.514

1.307 1.415

5.077 6.355

6. Onze mensen en organisatie

De medewerkers van de KNMG streven naar een zo goed mogelijke dienstverlening aan artsen. In hun werk staan de belangen van de dokter en zorg voorop. Dit jaar is er hard gewerkt aan het verder verbeteren van de klantgerichtheid. Er kwamen hiervoor collega's bij, maar er namen ook collega's afscheid. Sommige kosten vielen lager uit, terwijl andere inkomsten juist stegen. Ook waren er een aantal meevallers. Met als gevolg een positief financieel verenigingsresultaat.

Bestuur en directie

Het [federatiebestuur van de KNMG](#) bestaat sinds 1 september 2017 uit vier bestuurders die samen de federatiepartners van de KNMG vertegenwoordigen op clusterniveau. Naast voorzitter René Héman bestaat het bestuur uit [Carin Littooi](#) die de huisarts- en ouderengeneeskunde en geneeskunde voor verstandelijk gehandicapten vertegenwoordigt, [Christiaan Keijzer](#), vertegenwoordiger van de medisch-specialistische geneeskunde, en [Sylvia van der Burg-Vermeulen](#) namens de sociaal geneeskundigen. De voorzitters van de acht federatiepartners, die tot nu toe het bestuur vormden, vormen de leden van de Algemene Vergadering. Astraia Rühl is sinds maart 2017 algemeen directeur.

Onze medewerkers

In 2018 werkten in totaal 125 mede-

werkers bij de KNMG (95 fte). Daarvan werken 54 medewerkers bij Opleiding & Registratie, 22 medewerkers bij Medisch Contact, 28 medewerkers bij Beleid & Advies en 21 medewerkers bij Directie, Staf en Ondersteuning. Het grootste deel van de medewerkers werkt voor het organisatieonderdeel Opleiding & Registratie. Dit houdt zich bezig met de (her)registratie van aiossen, geneeskundig specialisten en profielartsen en de erkenning van opleidingen en opleiders. De activiteiten van de RGS worden gefinancierd vanuit registratiegelden, het CGS wordt gefinancierd door een subsidie van het ministerie van VWS.

Veranderingen

Ook wij merken dat de arbeidsmarkt volop in beweging is. Zo is een aantal collega's overgestapt naar een andere werkgever of met pensioen

gegaan. Tegelijkertijd hebben we als vervanging diverse nieuwe collega's verspreid over verschillende afdelingen mogen verwelkomen.

Nieuwe hoofdredacteur Medisch Contact

Hans van Santen heeft eind 2018 het hoofdredacteurschap van Medisch Contact neergelegd, omdat hij weer meer wilde dokteren. Onder zijn inspirerende leiding heeft de redactie Medisch Contact uitgebreid tot hét vakblad van medisch Nederland.

Bertho Nieboer is de nieuwe hoofdredacteur van Medisch Contact. Met zijn komst krijgt Medisch Contact een medisch specialist aan het roer met belangstelling voor journalistiek en media. Hij werkt als gynaecoloog in het Radboudumc.

KNMG-medewerkers over hun werk

► **JOSINE JANSON, ADVISEUR GEZONDHEIDSRECHT:** "Ik volg de wijziging van de belangrijkste patiëntenwet (de Wgbo) om te zien wat dit voor artsen betekent."

► **VALERIE VASTBINDER, MEDEWERKER OPLEIDING & REGISTRATIE:** "Blij ben ik met de wijze waarop we afgelopen jaar de communicatie met en het gebruikersgemak voor artsen hebben verbeterd."

► **PETER BOUWMAN, APPLICATIE-BEHEERDER:** "Ook in onze benadering wat betreft de techniek blijven we de arts voorop zetten."

► **ANIKA CORPELEIJN, DIRECTIE-SECRETARIS:** "Ik ben er trots op dat het de KNMG lukt om op veel ethische en juridische onderwerpen een belangrijke stem te hebben in het maatschappelijk debat."

► **MARJOLEIN ROTTEVEEL, ONLINE COMMUNICATIEADVISEUR:** "Waar we bij het websiteonderzoek heel blij van werden, was dat we naast verbeterpunten ook zoveel positieve feedback kregen. Deelnemende artsen waren aangenaam verrast over de hoeveelheid bruikbare informatie op www.knmg.nl."

Voortdurende ontwikkeling

Als KNMG vinden we het belangrijk dat al onze medewerkers zich voortdurend scholen en ontwikkelen. Dit uitgangspunt vormt de basis van onze visie op leren en ontwikkelen van onze medewerkers. Zij volgen diverse trainingen over onder andere adviesvaardigheden, strategisch omgevingsmanagement, feedback, timemanagement, klantgericht e-mailen en telefoneren, modern

Nederlands en gezond werken. De eerste cursussen zijn in 2018 gestart en in 2019 gaan we hiermee verder. Verder hebben we een netwerk van coaches opgezet. Onze medewerkers kunnen zich door een van die coaches laten begeleiden, tijdens het werk, of tijdens de trainingen die ze volgen. Veel medewerkers maken gebruik van een dergelijke coach.

Evaluatie nieuwe werkplekken

Inmiddels hebben onze medewerkers al een jaar ervaring opgedaan in de nieuwe werkomgeving. Vorig jaar hebben we geëvalueerd hoe onze medewerkers de kantoortuin ervaren. Er waren positieve verhalen. Maar

ook wat knelpunten. Deze hebben we nog in 2018 op kunnen lossen. We hebben daarbij specifiek aandacht besteed aan gezond (thuis) werken. In aansluiting op deze evaluatie zijn we begonnen met het voorbereiden van de Risico Inventarisatie & Evaluatie (RIE) in 2019. Zo creëren we de veilige en prettige werkplek.

Verbeteren klanttevredenheid

Belangrijke maatstaven voor ons succes zijn de tevredenheid van onze achterban en onze medewerkers. Op basis van de resultaten van een in 2017 uitgevoerd medewerkersonderzoek, zijn we vorig jaar begonnen met het verbeteren van de klantgerichtheid, een betere samenwerking tussen onze afdelingen en het vergroten van de betrokkenheid van medewerkers. De teams zijn hier zelf mee aan de slag gegaan. Zo zijn er nu incompany trainingen die gevolgd worden door collega's van verschillende afdelingen. LinkedLive is er vier keer per jaar voor alle medewerkers van de KNMG en bestaat uit workshops. Deze workshops worden door de verschillende afdelingen georganiseerd.

Financiën

In 2018 was het resultaat van de verenigingsactiviteiten positief en hoger dan begroot. Dit komt onder andere door de hogere advertentie-inkomsten bij Medisch Contact. Daarnaast vielen de exploitatiekosten over het algemeen lager uit dan begroot. Er was sprake van grote eenmalige meevallers, zoals de restitutie van de servicekosten 2017 en de financiële afwikkeling van de voormalige Vereniging van Huurders (VVH). Ook was er vanuit human resources een verschuiving van de aanpak van het 'loon- en functiegebouw' in de tijd. De overige kosten, met name ict-, bureau- en huisvestingsmiddelen, lagen gemiddeld 5-10% onder begroting.

Herbestemmen middelen

De ambities waren groot. En hoewel er mooie stappen zijn gezet, vraagt de professionalisering van de bureauorganisatie meer tijd dan verwacht. We moesten temporiseren, waardoor bepaalde uitgaven nog niet zijn gedaan. Het positieve resultaat geeft ruimte tot het herbestemmen van middelen, die passen bij de ontwikkeling en het beleid

van onze organisatie voor 2019 en verder.

Opleiding & Registratie

Ook het resultaat van Opleiding & Registratie was gunstiger dan begroot. Het positieve resultaat, tezamen met de sinds 2016 van toepassing zijnde 15% tariefopslag, zorgt ervoor dat Opleiding & Registratie weer over een positief eigen vermogen beschikt.

Internationaal

Beëindiging lidmaatschap WMA

De KNMG heeft, in navolging van Canada, haar lidmaatschap van de World Medical Association (WMA) beëindigd. Aanleiding vormt het feit dat de nieuwe voorzitter van de WMA in zijn inaugurele rede teksten van anderen gebruikte zonder dit te vermelden. Dit is in strijd met de waarden waar de WMA voor staat: het vestigen van de hoogst mogelijke ethische standaard voor en zorg door artsen.

KNMG in bestuur Europese artsenorganisatie

De KNMG maakt deel uit van het Comité Permanente des Médecins Européens (CPME). In de CPME zijn nationale artsenorganisaties uit 28 Europese landen verenigd, waaronder de KNMG namens Nederland. Per januari 2018 is Christiaan Keijzer, KNMG-bestuurslid, benoemd tot vicepresident van de Europese artsenorganisatie CPME. Een mooie stap, want de CPME is een belangrijk podium om invloed uit te oefenen bij organisaties die het Europese gezondheidszorgbeleid bepalen en daarmee ook het werk van de Nederlandse dokter beïnvloeden.

► [KNMG-bestuurslid Christiaan Keijzer wordt vicepresident van Europese artsenorganisatie CPME](#)

Online poll

Welk thema is voor u het belangrijkste in 2019?

We hopen dat we met ons jaarverslag een goed overzicht hebben gegeven van wat de KNMG allemaal doet om voorop te gaan voor dokter en zorg.

Uw mening is belangrijk voor ons. Doe daarom mee aan de poll. U kunt ons binnen 1 klik laten weten welk thema voor u het belangrijkste is voor 2019.

[Ga naar de poll](#)

Voorop voor
dokter en zorg

**Jaarverslag van de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst (KNMG),
vastgesteld door de Algemene Vergadering op 6 juni 2019.**

Artsenfederatie KNMG vertegenwoordigt ruim 59.000 artsen en studenten geneeskunde. Van de KNMG maken deel uit De Geneeskundestudent, de Federatie Medisch Specialisten, de Koepel Artsen Maatschappij en Gezondheid (KAMG), de Landelijke vereniging van Artsen in Dienstverband (LAD), de Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV), de Nederlandse Vereniging voor Arbeids- en Bedrijfsgeneeskunde (NVAB), de Nederlandse Vereniging voor Verzekeringsgeneeskunde (NVVG) en de Vereniging van Specialisten ouderengeneeskunde (Verenso).

Postbus 20051, 3502 LB Utrecht
088-440 4200
info@fed.knmg.nl
www.knmg.nl

Bent u lid van een van onze federatiepartners en heeft u als arts een juridische of medisch-ethische vraag?
Bel dan kosteloos voor advies de KNMG Artseninfolijn via 088 - 440 4242

Opmaak: Everybody can design, Rotterdam
Heeft u vragen of opmerkingen over het jaarverslag? Stuur een e-mail naar communicatie@fed.knmg.nl